

Leto VIII.

V Ljubljani, 19. oktobra 1912.

Štev. 10.

Slovenskim gospodinjam

na razna vprašanja odgovarjamo, da pošiljamo »Slovensko Gospodinja« popolnoma brezplačno vsem odjemalkam Kolinske kavne primesi. Slovenske gospodinje, ki so odjemalke Kolinske kavne primesi in žele dobivati brezplačno »Slovensko Gospodinja«, naj blagovolijo poslati Kolinski tovarni v Ljubljani listke, ki jih dobe v vsaki škatljici Kolinske kavne primesi, izpolnjene s svojim imenom in bivališčem.

Za odjemalke Kolinske kavne primesi

razpisujemo **deset nagrad**. Deset slovenskih gospodinj, ki nam **do konca tega leta** vpošljejo **največ** listkov Kolinske kavne primesi, v dokaz, da so njene odjemalke, dobi na izbiro po en iztis sledečih koristnih knjig: **Kuharska knjiga, Dobra gospodinja** ali pa **Nauk o serviranju**. Pošiljajte nam torej pridno listke Kolinske kavne primesi!

PIERRE LOTI:

Življenje dveh mačk.

(Za mojega sina, kadar bo znal čitati.)

XI.

(Dalje.)

Wresoč se po vsem životu, vsa popraskana, s srcem, ki je tolklo tako kakor bi se hotelo razleteti, se je Kitajska Muca v mojem naročju tiščala k meni in se počasi pomirjevala, živce je imela spuščene kakor strune, ker se je čutila v sladki

varnosti in postajala je čimdalje bolj mrtva in mehka kakor kaka neživa stvar, s čemur hočejo mačke pokazati največje zaupanje onim, pri katerih se nahajajo.

Bela Muca je sedela v kotu, zamišljena in čemerna, gledala je naju debelo, in v njeni majhni ljubosumni glavici se je začelo premišljevanje; ona, ki je leto za letom obdelovala s svojimi kremplji sosedne mačke in se ni mogla navaditi na njihovo mijavkanje, je zdaj začela razumevati, da je ta tujka moja, če sem jo takole vzela v naročje in če se je tako nežno stiskala k meni; ne sme ji torej storiti nič hudega in odločiti se mora, da prenaša njeno bivanje v hiši.

Moje zavzetje in moje občudovanje je bilo veliko, ko sem ju videl, trenutek pozneje, kako sta šli druga poleg druge, prezirljivo sicer, toda mirno, čisto kakor se spodobi, in bil je konec: vse svoje življenje se nista več skregali.

XII.

Ah, pomlad tega leta... rad se je spominjam. Čeprav je bila zelo kratka, kakor se mi zdijo zdaj vsi letni časi, je bila izmed zadnjih, ki je imela zame dražest in skoro tajinstveno čarobno krasoto pomladi mojih otroških let — v istem okvirju rastlin in vrtov, sredi istih cvetov, ki so vzcveteli na istih mestih iz istih starih jasminov in istih rožnih grmov...

Dal sem takrat postaviti v enem kotu našega dvorišča bu-distično pagodo iz ostankov svetišča, uničenega daleč tam v onih krajih. In veliki zaboji so se odpirali dan na dan na dvorišču in razširjali neki nedoločni, komplicirani kitajski vonj, v krasnem mladem solncu pa so prihajale na svetlobo glavice stebrov, skulpture, težki oltarji in zelo stari maliki. Bilo je v ostalem zelo zanimivo in celo nekoliko čudno videti, kako so se prikazovali drug za drugim in kako se razprostirajo tu na travi in mahu vsi ti nestvori iz najbolj daljnega Vzhoda, ki so se na našem nekoliko bledejšem solncu istotako pačili kakor stoletja in stoletja pri njih doma. — Sem pa tja sta prišli mama ali pa teta Klara, da si jih ogledata in njih čudna ostudnost ju je vznemirjala. Pa posebno Kitajska Muca se je z interesom udeleževala tega odpiranja zabojev; poznala je svoje tovariše s potovanja, prevohala je vse in se pri tem nedolžno spominjala domovine; potem pa, vajena živeti zaprta v temi, je hitro zlezla v prazne zaboje in se skrila

Zahtevajte Holinsko cikorijo!

tam, kjer so bili poprej maliki, v tistem eksotičnem senu, ki je dišal po muškatu in sandalu . . .

Bila je tisto leto v resnici prekrasna solnčna pomlad, ki jo je spremljala vesela godba lastovk v zraku. In Kitajska Muca se je temu zelo čudila. Ubožica zapuščena, dozdej je živela v za-tohlem mraku — vse jo je plašilo: beli dan in veterc, ki je ljubko pihljaj in soseščina drugih mačk, vse to pa je vplivalo nanjo čarodejno. Podajala se je na dolge ekspedicije in odkritja po dvorišču in ovohala čisto iz bližine vsako mlado stebelce rastlin, vse nove popke, vse, kar je rastle svežega in vonjavega iz toplih tal. Te oblike stare kakor sam svet, si jih rastline nezavedno ponavljajo vsakega aprila, ti zakoni, po katerih se razvijajo prvi listi, vse to je bilo zánjo, ki svoj živ dan še ni bila videla niti zelenja niti pomladi, nekaj popolnoma novega in čudovitega.

In Bela Muca, svoj čas edina kraljica in ljubosumna na to mesto, ji je dovolila delitev kraljestva in jo pustila bloditi kolikor je hotela sredi grmičev, cvetličnih loncev in ob starih sivih zidovih, pod pripogibajočimi se vejami. Bili so posebno bregovi onega malega jezercica, ki je tako ozko spojeno z mojimi otroškimi spomini, ki so jo dolgo časa privezali k sebi; tam v travi, ki je bila vsak dan bolj gosta in bolj visoka, je pohajkovala in se pri tem potuhnila kakor delajo divje zverine ko prežé na plen, gotovo je podedovala te običaje od svojih prednic, mongolskih mačk, ki so zelo divje . . .

Rad sem sledil z očmi, kaj je vse tu počela, kako se je nanaglem ustavljala in se vsemu čudila, ona pa je začutila, da jo nekdo gleda in obrnila se je in me tudi gledala, naenkrat čisto nepremična v gotovi poziciji, ki je bila njena posebnost; dražestna kretnja a nekako po kitajsko manirirana, tačico je držala v zraku kakor delajo tisti, ki vzdignejo vedno koketno mezinec, kadar kaj vzamejo. In njene čudovite rumene oči so bile tako izrazite kakor bi govorile: »Saj mi dovoliš, da se izprehajam še naprej? Saj ne jeziš se ne, kajne? Sicer pa jaz hodim tako nalahko, tako oprezno! Tukaj je res lepo! Vse te čudne zelene reči, ki razširjajo svež vonj in ta dobri zrak! In druge reči tudi, ki jih vidim na nebu, ki se imenujejo solnce, mesec in zvezde! . . . Kakšna razlika v primeri z najinim prejšnjim stanovanjem in kako dobro je v tej deželi, kamor sva prišla! . . .«

v korist Družbe sv. Cirila in Metoda!

XIII.

Odkar je Kitajska Muca živelá tako na prostem zraku, je postajala očividno lepša. Gola mesta v njenem zajčjem kožuhu so se pokrivala s čisto novo dlako; nič več ni bila tako suha, tudi je pazila bolj na svojo zunanost in nič več ni izgledala tako bedno kakor zver iz čarovniške noči. Da, dogajalo se je celo, da sta se mama in teta Klara ustavljali in se zabavali nad njenimi posebnostmi, njenimi izrazitimi očmi in tistimi sladkimi odgovori: »trr! trr! trr!« ki jih je vedno dajala, kadar jo je kdo nagovoril.

»Resnično«, sta dejali, »ta Kitajka se menda pri nas počuti zelo srečno; svoj živ dan nisva videli bolj zadovoljnega mačjega obraza.«

In v resnici je bila videti zelo srečna, proti meni, ki sem jo pripeljal pa je kazala naravnost hvaležnost. — In sreča mladih živali je morda popolna, ker nimajo, tako kakor mi, pojma o neizprosni prihodnosti. Cele dni je živelá v sladkem premissjevanju, v legah zadovoljnosti, nonšalátno raztegnjena po kamenih in po mahu, radujoč se tišine — ki je meni bila nekoliko melanholična — naše hiše, te tišine, ki je ne bode nikoli več motil niti grom topov niti gibanje morja. Prišla je v tih pristan, k zadnji postaji svojega življenja — in počivala je tu ne da bi vedela o kakem koncu.

XIV.

Nekega lepega dne se je izpremenila toleranca Bele Muce proti Kitajski brez vsakega prehoda v nežno prijateljstvo. Približala se ji je in ji je začela čisto od blizu vohati nos, kar pomeni pri mačkah najiskrenejši poljub.

Silvester, ki je to videl, je dvomil.

»Ali si videl poljub miru med obema muckama?« sem dejal.

»O, kaj še, gospod«, je odgovoril s tistim poznavateljskim tonom, v katerem govori vedno, kadar gre za intimne zadeve mojih mačk, konj ali kakršnihkoli živali; »ne gospod: Bela Muca se je hotela samo po vonju gobca prepričati, če ji ni Kitajka pojedla njenega mesa...« In vendar se je motil — in od tistega dne sta bili prijateljici. Bilo je videti, kako sta sedeli na istem stolu, kako sta jedli isto jed z istega krožnika in kako sta si vsako jutro hitro želeli dober dan na ta način, da sta drgnili skupaj končke dvojih ljubkih noskov, eden rumeni ob drugega rožnatega...

Leni otroci.

 marsikateri družini najdemo takega »lenuha«: telesno je otrok dosti dobro razvit, uči se tudi še za silo, toda pri vsem, karkoli dela, ga označuje nekaka lenoba. Drugi otroci niti trenutek ne morejo biti na miru, on pa sedi kje v kakšnem kotu ne da bi se zganil. Tudi v šoli sedi tak otrok kakor brez prisotnosti duha, če ga učitelj pokliče, ne vé, o čem se je govorilo. Lenoba se pojavlja pri njem tudi v mišljenju; tak otrok se kaj nerad duševno trudi, nerad piše naloge, sploh se nerad uči.

S takim otrokom si dostikrat starši ne vedo pomoči. Velikokrat otroka kaznujejo, da bi ga vzpodbudili k delu.

In vendar marsikateri izmed teh malih lenuhov ne more za to, da je len.

Francoski zdravnik dr. Laumonier je vestno opazoval lenobo pri otrocih in tudi iskal njene vzroke in je po dolgoletnih študijah objavil v časopisu »La nature« rezultate svojih opazovanj: Pri večini t. zv. lenih učencev je treba iskati vzrok lenobe v bolezni. Večina teh malih lenuhov je bila bolna, ne da bi bila okolica sploh kaj opazila. Pa tudi starši, roditelji so krivi, če otrok ni čil kakor so drugi, če so namreč oni sami takrat, ko je otrok bil spočet, bili bolni; med 27 slučajih lenobe pri otrocih so bili v 22 slučajih starši bolni ob času spočetja otrok; posebno pogoste so bile sledeče bolezni: protin (skrnina, udnica), sladkorna bolezen, zapnólost arterij, nezdrava debelost in pa živčne bolezni. Te bolezni staršev tórej, ki izvirajo po večini iz nepravilnega presnavljanja zavžite hrane, so vzrok poznejše duševne lenobe otrok. — Te bolezni pa dobé tisti ljudje, ki jedo preveč mesa in ga zalivajo z alkoholom, pri tem pa se še malo ali nič ne gibljejo.

V mnogih slučajih je bil vzrok lenobe pri otrocih nepravilno hranjenje. Če otroci preveč požrešno jedó, so duševno leni, ker jim želodec in čreva delajo težave pri prebavljanju.

Mnogo lenih otrok težko diha. Otroci, ki v spanju smrčijo in nemirno spijo, so skoro vsi duševno leni. Vzrok je bolezen v dihalih (nosu, grlu), ki brani otroku, da bi dobro dihal. (Zato pa rišejo karikaturisti bebastega človeka tako, da ima usta napol odprta). Otroka je treba peljati k zdraviku, ki mu bolezen ozdravi, in otrok postane naenkrat duševno svež in čil.

Zahtevajte Holinsko cikorijo!

Torej starši, otrok največkrat za svojo lenobo nič ne more. Morda ste vi sami s svojo boleznijo povzročili lenobo svojega otroka, morda je otrok sam kako bolan. Otroka siliti z učenjem in ga kaznovati prav nič ne koristi. Tu treba zdravniškega sveta in pomoči. Taki otroci potrebujejo veliko svežega zraka in telesnega gibanja in lahke, a ne razdražujoče (mesne) hrane. Če so pač v šoli manj sposobni, jih tudi ne smemo siliti k dolgim študijam, to jim le škoduje.

Le v slučajih, če je otrok popolnoma zdrav na dihalih in prebavilih in če so starši bili vedno čisto zdravi, potem je to resnična duševna lenoba, ki jo je treba pedagoško premagati.

JOS. PREMK:

Iz cikla «Minka».

III.

Zdi se mi, da iz dalje prihajaš
plaha vsa in vsa boječa:
rože v laseh, na ustnicah smeh —
grenak in trpek tako,
kot najina sreča ...

Pa te ni ... Vetrovi šumijo
in rosa se v klasju leskeče ...
Žitje plaka ... željno te čaka,
a na najino stezo sence
temno vejevje meče ...

Ni te ... in te ne bo nikoli,
ker sence so legle čez polje ...
čez polje pisano, z makom porisano
in jaz bom do zadnjega dne
tak žalostne volje! ...

IV.

Brez sanj teko zdaj stéze čez poljano
in cvetja v žitnih gredah najti ni,
nič več ni polje z makom posejano,
še bor ob potu nič več ne šušti ...

Povsod nebo z oblaki je pretkano!
Kam je krasota pomladanskih dni!
Še jerebica v žitu šeta se zaspano,
nič več ne meri svojih »pet pedi« ...

Šla sva narazen in ne ti, ne jaz
besedam temnim nisva se čudila;
od davna pač čutila sva ukaz:
če se cvetlica k cvetki je nagnila
in ju ovil je k sanjam polja klas —
jeklena kosa — zgodaj bo kosila ...

Zahtevajte Molinsko žitno in sladno kavo!

MARA IVANOVNA TAVČAR:

Iz velikomestnega življenja.

Drav malo prilike sem imela z delavskim in poselskim ženstvom v dotiko stopiti. Zanimala sem se za to vrsto deklet, premišljevala, kako in kje bi se najlažje seznanila, in prišla sem do imenitne ideje.

Svoji gospodnji sem napovedala, da za par dni odpotujem. Na Dunaj me kliče moja koleginja in moram jutri odpotovati.

»Tako hitro?« mi reče prijazna gospa.

»Da! Pripravite mi kovčeg, potrebno perilo, prigrizek si prinesem seboj!«

»Pa kaj bode s pisarno?« — zakliče še po stopnicah za mano.

»Imam že urejeno!« Tako je bilo! Gospodinja mi je še želela srečno vožnjo, dobro zabavo, in šla sem . . . Na Dunaj?

V predmestju sem izstopila iz tramvaja, gledala po listih na vratih glede oddaje stanovanj, vprašala tuintam, pa primernega nisem našla. Končno stopim v malo hišico k neki branjevki ter jo prosim, naj mi pove, kje bi dobila za par dni — prenočišče.

Ženica mi je takoj začela praviti, da ima jedno sobo z več posteljami, kjer spé delavke. Jedna postelja je prazna, če mi je vseč plačati po 40 h za noč, lahko ostanem.

»Pa kaj ste vi?« me vpraša.

»V tovarni čakam na delo!«

»V kateri, prosim.«

»Jaz sem tuja tu, ne vem za ulico, tudi ne za tovarno. Menda delajo juto!«

»Aha! Že vem, že vem!«

Dobri mamici sem plačala za tri večere, se še malo pogovarjala, da sem iz Šlezije, da ne znam madjarski, in tako je prišel čas, ko je zaprla tesno branjarijo ter me odvedla v prostorno sobo, ki je bila jako čedna in zračna.

Jaz sem odložila šal in pelerino ter se ozirala po sobi. Šest postelj! Hm! Fletna družba bo to, sem si mislila.

Ženica je odgrinjala postelje, redila po mizi i. t. d.

»Čedno obleko imate,« mi pravi, »pa lep kovčeg.«

»Da, saj to je pa tudi vse moje bogastvo. Samo še mal kovčeg imam na kolodvoru.«

Zahtevajte Zvezdno cikorijo!

»Veste, jaz se že par let ukvarjam s tem, da imam na stanovanju delavke in taka dekleta, ki čakajo na službo. O, to vam je revščine. Pride sem, za par dni ima denarja, čaka na službo lačna in trudna, v slabi obleki; one pa, ki so v tovarni, imajo malo plačo, krono na dan. Pa naj živé? Eh, živeti ni tako lahko! — Da, živi se že še, ako se dekleta prodaja. Takih ne manjka! Bogme! Treba je le malo previdnosti pa precej prebrisanosti. — Veste, tu ni kar tako! — Imela sem že jaz dosti sitnosti s takimi. No, pa, ako ste trudni, le v posteljo!« —

V tem pride v sobo z glasnim »jó napod kivanog« (dober dan želim) mlado 18 letno dekle. Mene je precej ogledovalo, stopila sem k nji in ji rekla, da bom tu spala.

»Dobro, dobro! Zdi se mi, da mi boste dobra! Veste, druge me sovražijo, ker ne hodim z njimi. Nočem ponočnega življenja!«

V tem pride četvorica z glasnim smehom in petjem.

Posedle so tribunal, me gledale in si šepetale na uho.

»Jaz pa grem, jaz pa grem, hi, hi, dekleta le z menoj« — tako je žgolelo iz uvelih ustien delavsko oblečene ženske.

»Pa pijmo prej,« so se odzvale druge, in v tem je bila že steklenica na mizi.

»Ostanite doma,« jim rečem.

»Ah, doma? Jaz se zabavam drugje! Kaj doma! Hi! Hi! Dobra pijača, ta kapljica! — Pa pojdite z nami! Ne? — Me pijemo, pijemo! Ves dan delo! Ta zrak tam! Diši po železu in po olju vseh vrst. Boste že poskusili, kaj je fabrika! Edino to je, da moški delajo z nami, da se smejemo imenitnim dovtipom. Hi! Hi! — Zvečer pa bandamo! To je življenje! Kmalu bo moj fant tu! Hej! —

»Jaz vam plačam pijačo, bodite doma!«

»Pijača brez moških, to je jajce brez soli, veste!«

»Ako pijete, kako si štedite za obleko?« jih vprašam.

»Obleko kupijo moški! — Me ne štedimo nič, zato imamo obleko. Razumete?«

Mraz me je obli! Momentano sem prezrla življenje takih bitij. Mislila sem, da bom našla zanimivosti, ali take podlosti se nisem nadejala.

»Imam otroka, šest let ima.« —

»O, jaz imam pa dva«, pravi druga.

»Meni so otroci deveta briga,« omeni tretja, »otroke imam v sirotišnici. Živeti jih ne morem!«

»Imate vi otroke? Ne? Fanta? Tudi ne?« Spogledovale so se!

»Pojdimo, hej, pojdimo! Pa vi morate z nami držati. Tu blizu je gostilna, kjer se shajamo. Poceni večerjamo, za par krajcarjev, pijačo pa plačajo drugi. Saj smo za to, da uživamo! — Kajpada, svet je le lep, če si ga sam osladiš. Kdo bo doma sedel? — Pojdimo! Čakajo nas!«

Dve sta se jeli oblačiti, dve sta govorili o tem in onem moškem, ki pride in ima denar. Govorile so brez vsega takta, brez sramu.

»Greste z nami? Žal vam ne bode! Mar mislite, da ne poznamo takih deklet, ki na službo čakajo? Oh, predobro! Le nikar se ne sramujte, da nimate. Dekle, ki ima denar, ni tako ponižno. — Bežite no, pa še pijačo nam hočete plačati? Morda zastavite kovčeg. Gotovo vam ga je kdo dal, saj veste — no, da ne mislim slabo.«

»O, prosim!«

»Le nič ne prosite, saj se razumemo! Sicer pa, plačajte, če hočete. Da ostanemo res doma! — Ha! Margit, pojdi sem! Viš, zabavale bomo to »milostivo«, pa je tudi iz tovarne! Dolgo ne bode igrala »gospice!«

»Bom videla! Sicer pa ne igram nobene noblese! Tuja sem, in to ni kar hitro, da se razgovorim!«

»Svetujem vam, da se nam udaste. Kaj bode kronca na dan! — Boste že izkusili! Hm! Samo ne mislite, da vam bodo prizanašali! Vidim, da ste nekaj več šole videli, kakor jaz. Eh, jaz imam meščansko šolo za seboj, z otrokom sem se izgubila, se dala krstiti — sem rojena Židinja — meneč, da me bode vera rešila . . .«

»Ha, ha«, intonira druga, »vera ti je dala drugo dete —« In grozen smeh je zadonel po sobi!

Jaz sem odprla denarnico, dala 2 kroni dekletom ter jih prosila ostati doma.

»Rada bi vedela, kako se imam obnašati«, jim pravim, »nerada bi videla, da se mi posmehujejo, ko pridem v tovarno.«

Poslale so po pijačo. Vesele, razposajene so bile, — pa tudi 18 letna Magduška je pila.

Postajale so rdečih lic, zgovornih usten, in petja željne.

»Jaz grem«, pravi ena, »jaz grem, čakajo me — — — čakaajo me, čakajoo.«

»Pojdi, šleva, kamor hočeš, v posteljo pojdi!« Mene je bilo strah! Opisati ni, kar sem čula, a žal mi ni bilo, da sem čula . . .

Koliko se stori za naša dekleta. Koliko se skrbi po Trstu etc., — da ne zabredejo, da ne padejo, da ne hodijo po kloaki bakanala? Koliko storé po svetu? — Velikomestno življenje še ni stopilo na prvo lestev — ne tam, ne tu!

To so povestil Kako ginevajo življenja, ki bi bila lahko vsa druga, lepa, na pravem tiru, ali vzame jih mraz, slana in borba za kruh.

Slaba plača, skrb, že zavožena pot — — — kaj hočemo.

Dekleta so pospala! Gospodinja je prišla v sobo ter mi rekla, naj grem spat, ker čez 10. uro je treba »ekstra« plačati luč.

Rekla sem ji, da se vrnem, samo do pošte grem z nekim pismom . . .

Vzela sem kovčeg in odšla.

Doma sem pozvonila, prišel je hišnik in ko mi je odprl duri, mi na pozdrav začudeno odgovori: »Vi ste pozna!« In gospodinja se je začudila: »Vi, sicer tako točna in zamudila vlak?«

»Da, vlak sem zamudila! Pa tudi ne grem! — Ne bode srečno, kajneda ne! Če se vlak zamudi, ni dobro na pot . . .«

»Seveda, seveda, èdes ònagysàga (sladka milostiva),« mi pravi in pihne svečo.

»Da, da, da bi le nikdar ne zamudila koraka v pravo stran življenja,« sem si mislila preišljujoč bedo in delo nesrečnih, izgubljenih duš.

PETRUŠKA:

Kakšne so južne noči?

Pod zvezdnatim baldahinom
kraljice južne noči
spremljana z mandolino
signorine se pesem glasi,
in ko neha, že slavček tam v gaju
pesem srebrno zažvrgoli,
in ko neha, v obraščenih uti
poljub na poljub zazveni,
še ne neha, in že v tej minuti
v leščevju se škrate zareži.
Ej, take so južne noči!

O parfumiranju.

Prav imenitne dame še dandanes ne vedo, kako se imajo parfimirati, da ni njihov parfum vsiljiv in drugim neprijeten. To si lahko razložimo iz tega, da se njihov nos tako navadi njihovega navadnega parfuma, da ne čutijo, da ga rabijo mnogo preveč. Večinoma imajo tudi popolnoma napačno navado, da predno gredó ven, pokrope žepni robec in obleko s parfumom. Nobena resnično fina dama, ki ima kaj okusa, tega ne dela, ampak ona parfumira notranjost omar, predalov, kaset itd. ^{toa-}letne predmete, papir itd. Na ta način dá vsem svojim predmetom oni fini, intimni duh, ki vpliva prijetno na druge, tako da nosilka, ki vporablja vedno isti parfum, z daleč spominja na kako gotovo cvetlico, ne pa da razširja krog sebe cel oblak vonja. Menzel se je enkrat zelo gróbo, a zelo resnično izrazil: »Kdor ne smrdí, mu ni treba da bi dišal!« Zato se bo pač vsaka fina dama varovala prehudega parfumiranja. Svoje shrambe za toaleta si dama najbolje parfumira, ako položi vanje majhne blazinice vate, ki so varčno pomočene s parfumom, ki jih event. tudi lahko dene v male svilnate vrečice. Te blazinice položi med perilo, rokavice, šále in jih obesi v omare za obleko in klobuke. Ko se blazinice izdišé, jih poškropi iznova s parfumom.

Zelo važno pri vsem tem pa je, da rabi dama resnično dobre, fine parfume, one »po ceni« vrste imajo vse oni zoprni, ordinarni duh po pačuliju in mošusu. Ta duh pride še bolj do veljave, kadar izgine vonj po cvetlici, ta se pa pri manj finih parfumih zelo kmalu izgubi. Posebno pri parfumih velja oni izrek, da kupimo najceneje, če kupimo najboljše. Kapljica dražega finega parfuma je trajnejšega učinka nego cel dež slabega, in ob enem nima niti sence kakega neprijetnega duha.

Zelo prijeten in vedno moderen je dober vijolični parfum, njegov duh je najbolj trajen in najbolj osvežujoč. Nekateri modni vijolični parfumi so zelo močni, treba jih je torej zelo varčno in previdno vporabljeti. Tudi vijolični prašek vporablja za parfumiranje perila, toda duh ni posebno trajen. Pri papirju in finih rokavicah denemo poškropljeni košček vate med dva pergamentna lista, ker bi sicer lahko eterično olje, ki se nahaja v parfumu, povzročilo lise. —

Za parfumiranje sob se vedno bolj vdomačuje borov in smrekov duh, ki vpliva osvežujoče na živce in na dihala. Pa tudi tu si izberimo le najfinejše vrste. Te esence brizgamo na obla-

zinjene mobilije, preproge, portijere i. p. ali pa jih razprašimo s posebnim aparatom po zraku. Borovo olje nakapamo v plitvo posodo z vročo vodo, da izpuhteva v sobi. To je posebno pozimi pripravno za na peči. Ta duh stori posebno dobro ljudem, ki so bolni na pljučih ali v grlu. Tako stanovanje vpliva na vsak način mnogo prijetneje nego ono, ki je napolnjeno z osladnim duhom po ambri, od katerega le glava boli.

◦ GOSPODINJSTVO ◦

Kako odpravimo sojedce (Mitesser)? Priporoča se sledeča metoda: Predno gremo spat, vtremo z lahko masažo sledečo kremo v kožo:

Lanolin 4 dkg.
Vazelin 8 gr.
Lactis sulfur. 1 dkg.
Spirit. camphor. 5 Tr.

Zjutraj si umijemo obraz s tako gorko vodo, kolikor more koža prenesti in rabimo pri tem milo: »Krankenheiler Quellsalzseife Nr. 1« (dobi se v vsaki lekarni), vodi pridenemo tudi blizu tri velike žlice toaletnega jesiha. Ko lice obrišemo in osušimo moramo spet obraz nalahko masirati, ko smo ga poprej nekoliko namazali s sledečo kremo:

Belega voska 4 gr.
Kitove tolšče (masti) 4 gr.
Sladkega mandljevega olja 3 dkg.
Vode iz oranžnega cvetja 2 dkg.
Olja » » » 5 Tr.

Če to dalj časa delamo, se bo stvar zelo izboljšala, posebno če držimo primerno dieto: hrana mora obstajati v glavnem iz mleka, zelenjave, salate in veliko sadja. Mesa, kave, čaja alkohola pa se moramo kolikor mogoče ogibati. — Sojedcev se tudi iznebimo, če umivamo in drgnemo ona mesta s finim peskom in potem še namažemo s čopličem, namočenim v »Amolinu«! Koža postane sicer od začetka nekoliko rdeča, toda sojedci kmalu izginejo. Tudi je dobro proti sojedcem, če umivamo obraz s toaletnim blagom. — Nekateri imajo navado, da sojedce iztiskajo. S tem pa se le koža vname in nastanejo mozoli. Zelo preprost in dober pomoček proti sojedcem je drgnjenje kože z bencinom, ki pa mora biti kemično čist. Na volneno krpo nalijete nekoliko kapljic bencina in drgnite kožo, kjer je posuta s črnimi pikami. — Tudi je treba paziti, da jedi niso razdražljive (ne prehudih začimb: popra, paprike i. p.) in da je prebava v redu. Tudi boraks, raztopljen v vodi, dela kožo belo in čisto. Toda boraks sam na sebi, naj se imenuje »cesarski boraks« ali kakorkoli, ne odpravi sojedcev.

Kako čistimo ovratnice? Svilene kravate peremo v bencinu, a nikoli pri luči radi nevarnosti eksplozije! Najboljše je, če jih kar cele položimo v bencin in ko so dobro namočene, pa lahko odrgnemo z mehkim blagom. Če so zelo umazane, vzamemo na pomoč še moko od krompirja. Samoveznice moramo, predno jih zmočimo, z nitjo ob robu prešiti, da se vloga, ki se nahaja v njih, ne premakne. Ko je kravata očiščena, jo polikamo s toplim likalnikom, da damo svili spet lesk, ki ga je morda izgubila vsled drgnjenja.

Črne in temne kravate čistimo tudi s salmijakovcem (amonijakovo vodo). Kravate za pranje peremo v milnici, a moramo paziti, da ne razvlečemo fasona. Samoveznice je treba prešiti z belim sukancem ob obeh robovih. Škrobiti kravate ne smemo nikoli, ker mora kravata vedno biti mehka in priležna. Polikaj jo, ko je še vlažna, najprej levo, potem nalahko desno in jo pusti, da se dobro posuši.

Sadne konzerve. Pri vkuhavanju sadja, naj si ga že kuhamo s sladkorjem ali brez njega, je treba paziti tudi na to, da devljemo sadje v posode, ki niso prevelike. Biti mora v eni toliko sadja, kolikor ga rodbina enkrat porabi. Načeta a ne porabljena konzerva začne plesneti, in se kvari: Posebno kompoti, ki so odprti, se hitro kvarijo. Torej jemljite le tako velike steklenice, ki se lahko na enkrat porabijo.

Kolinsko kavno primes našim gospodinjam kar najtopleje priporočamo! To je najboljši kavni pridatek, ker daje kavi najizvrstnejši okus, najprijetnejši vonj in najlepšo barvo. Obenem je pristno domače blago. Kolinska tovarna daruje velike vsote vsako leto za naše narodne namene; naša prekornostna »Družba sv. Cirila in Metoda« je deležna njenih rednih vsakoletnih prispevkov. Ko se je razvnela gigantska borba balkanskih narodov za svobodo in kulturo, je bila Kolinska tovarna med prvimi, ki je darovala znatno vsoto 500 K za ranjene balkanske junake. Ta čin je vzbudil povsod veliko zadovoljnost in je iznova pokazal, da se Kolinska tovarna ne smatra za domače podjetje samo v besedah, ampak tudi vedno tako ravna, kakor ima domače podjetje ravnati.

10.000 metrov ostankov!

Vsled zadnje velike povodnji, ki je poplavlila tudi mojo tovarniško zalogo blaga, sem prisiljen cele kose zrezati na ostanke in jih prodajati 50% pod ceno. To so: kanafasi, oksfordi, bele tkanine, cefiri, flanele, raznovrstne višnjeve tiskanine za obleke in predpasnike, barhanti itd. itd.

Po vodi nastale male, komaj vidne madeže je lahko odpraviti.

Razpošiljam 1 zavitek 5 kg za K 18.— po povzetju. Če se naroči 2 zavitka, pošljem franko.

Ant. Maršik, mehan. tkalnica za raznobarno blago,
Giesshübel p. Neustadt n. M., Češko.

Višjega štab. zdravnika in fizika dr. Schmidta znamenito

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo gluhoto, tečenje iz ušes, šumenje po ušesih in naglušnost, tudi ako je že zastarano.

Steklenica stane 4 K z navodilom o uporabi.

Dobiva se samo v lekarni na Novem trgu v Celovcu.

≡ Špedicija in komisija ≡

„BALKAN“

Podružnica: Ljubljana, Dunaj. cesta 33
v „Prvem ljubljanskem javnem skladišču“.

Centrala v Trstu.

== Prevažanje blaga in pohištva. ==

Selitve s patent. selitvenimi vozovi

Skladišče. na vse strani. Zacarinanje.

Zmerne cene!

Točno in solidno!

**Cvetlični salon
in trgovina s semeni**

Viktor Korsika

Ljubljana Kongresni trg štev. 3

Izdelovanje šopkov in vencev s trakovi in
napisom po najnovejši obliki in nizki cen.

**Največja zaloga umet-
nih in svežih rastlin,
palm in cvetic.**

Strokovno urejena trgovina
različnih pristnih in dobro
kaljivih, poljskih, zelenjad-
nih in cvetličnih semen.

Trgovina s steklom

M. TUŠEK

LJUBLJANA Stari trg 28

Priporoča svojo veliko zalogo
steklenine, porcelana
svetilk in podob

☞ **po najnižjih cenah** ☞

Izvršuje točno in solidno vsa v to stroko
spadajoča dela.

Tovarna pohištva

J. J. NAGLAS

Zaloga in pisarna: **LJUBLJANA** Tovarna s stroji:
Turjaški trg št. 7 — Trnovski pristan 8-10

Založena leta 1848

Zaloga priprostega in najfinejega lesenega
in oblazinjenega pohištva,

zrcal, strgarskega in pozlatarskega blaga, pohištvene robe, zaves,
odej, preprog, zastiral na valjcih, polknov (šaluzij).

Otroški vozički, železna in vrtna oprava

Edina

KOLINSKA KAVINA PRIMES

je

najokusnejši

in edino

pristni slovenski izdelek